

STEENBREEK IN TIJDEN VAN CORONA 2020

Trouw
de duurzame
100

Samen zorgen voor een groene, klimaatbestendige en gezonde leefomgeving

5 JAAR STICHTING STEENBREEK

Stichting Steenbreek bestond in januari 2020 exact 5 jaar. In januari 2015 vond de eerste bijeenkomst van Operatie Steenbreek plaats bij Van Hall Larenstein in Leeuwarden. Tijd voor het bestuur om terug te kijken naar de afgelopen jaren en naar de toekomst. Stichting Steenbreek is ontstaan uit de zorg van ecologen: hoe gaan we om met de destructieve invloed van de samenleving op de natuur? Van een oorspronkelijk intuïtieve aanpak zijn we gegroeid naar een grote organisatie met een gedegen netwerkstructuur en een doelgerichte aanpak, die een aantrekkelijke partner is voor veel andere organisaties in dit terrein. Naast de zorgen over biodiversiteit is klimaatadaptatie een speerpunt van Steenbreek.

Dit jaar stond de sociale component centraal. Het jaarthema was 'Samen voor meer groen in de buurt'. Door samen aan de vergroening te werken, ontstaan er nieuwe contacten wat weer goed is voor de leefbaarheid van een wijk of buurt. Dit thema is door de coronamaatregelen niet ten volle benut omdat veel fysieke acties en bijeenkomsten niet door konden gaan.

KERNTHEMA'S VAN STICHTING STEENBREEK

- biodiversiteit
- klimaatadaptatie
- sociale cohesie
- gezonde leefomgeving

De missie van Stichting Steenbreek is om de trend van de verstenening te stoppen, zowel in de publieke als private ruimte en deze te vergroenen. De bescherming van biodiversiteit en oplossingen aandragen voor klimaatadaptatie zijn daarbij de belangrijkste drijfveren.

JAAARTHEMA: SAMEN VOOR MEER GROEN IN DE BUURT

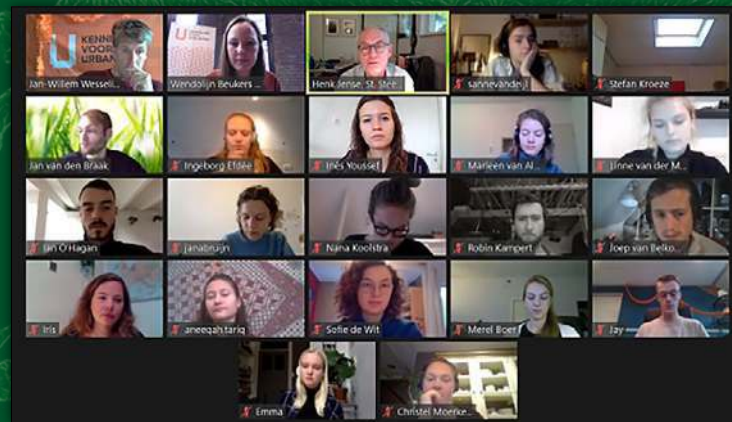
In 2020 stond het sociaal domein centraal in de activiteiten. De aanleiding voor dit thema is dat de jury van de Steenbreetrofee eind vorig jaar na afloop van de beoordelingsronde concludeerde dat een van de grootste winstpunten in de Steenbreekacties zit in het ontmoeten en samenwerken. Het mooie van de Steenbreekacties is dat je door samen te werken de betrokkenheid in een buurt versterkt en eenzaamheid probeert tegen te gaan. Daarnaast dragen zij ook bij aan een mooie, meer biodiversere en klimaatadaptieve omgeving. Wat wil je nog meer? Nu het sociaal domein een jaar lang in de schijnwerpers stond, wil dat niet zeggen dat de andere twee speerpunten – biodiversiteit en klimaatadaptatie – geen aandacht hebben gekregen. Hiermee laat Steenbreek zien dat het een integrale actie is die verdergaat dan enkel het vergroenen. Door het coronavirus was het echter niet mogelijk om het thema ‘het sociaal domein’ ten volle te benutten.

STEENBREEK IN TIJDEN VAN CORONA

Door het coronavirus konden veel activiteiten die gepland stonden geen doorgang vinden. Denk aan de inspiratiedagen, Nationale Groendag, studiereis, excursies en lokale vergroeningsacties. Om toch aandacht te vragen voor de Steenbreespeerpunten gingen de bijeenkomsten online door, want behoefte aan kennisdeling bleef onverminderd groot.

• WEBINARS

- Nationale Tuincheck biedt kansen voor gemeenten
- Hoe vermijden we mogelijke risico's van infectieziekten door muggen en teken?
- Klimaat
- Summerschool

Summerschool Steenbreek

Talkshow De Groene Stad

Ieder jaar organiseert Steenbreek de Nationale Groendag. Door de coronamaatregelen hebben we het anders gedaan. Het werd een Nationale Groenweek. In week 42 boden we iedere dag een live talkshow aan met interessante sprekers waarbij het thema 'Samen voor meer groen in de buurt' centraal stond.

• TALKSHOW 'DE GROENE STAD: NATUUR-INCLUSIEF BOUWEN EN OMGEVINGSVISIE'

Stichting Steenbreek, NL Greenlabel, Stichting De Groene Stad, Expoproof, DuurzaamDoor en Heijmans hebben 3 december een talkshow georganiseerd als start om de transitie naar een natuurinclusieve samenleving te gaan versnellen.

• NATIONALE GROEN-DAG WORDT NATIONALE GROENWEEK

• STEENBREEKTROFEE

De jurering en uitreiking van de Steenbreetrofee 2020 is verplaatst naar 2021. Het bestuur van Stichting Steenbreek zag door de verscherpte maatregelen van het kabinet in verband met de coronacrisis, geen kans om de procedure rond deze jaarlijkse groenprijs in 2020 af te ronden. In totaal heeft de jury 29 inzendingen ontvangen.

STEENBREEK IN TIJDEN VAN CORONA

- **ACTIES**

- **Week van de Groene Tuin**

De Week van de Groene Tuin vond plaats van 7 tot en met 13 april en heeft een groot bereik gehad in de media en bij de tuinbezitters. Deze week is een initiatief van Stichting Steenbreek en NL Greenlabel en is vrij spontaan ontstaan door de verscherpte maatregelen rondom het coronavirus. Nu mensen thuis moesten blijven bij dit mooie weer was dit voor ons de uitgelezen kans om tuinbezitters te stimuleren hun tuin te gaan ontstenen en te vergroenen.

- **Vergeten tuinseizoen**

Het najaar is helaas onterecht een vergeten tuinseizoen geworden. Daarom willen Stichting Steenbreek en NL Greenlabel in samenwerking met Stichting De Groene Stad, De Tuinen van Appeltern en Tuinbranche Nederland oude tijden doen herleven en het najaar weer tot hét plantseizoen gaan uitroepen. Tijdens de najaarsactie 'Het vergeten tuinseizoen' van 1 tot en met 31 oktober werd iedereen in Nederland via diverse online activiteiten geënthousiasmeerd om weer in het najaar actief in de tuin aan de slag te gaan. Naast de folders die er zijn gemaakt, zijn er acht vlogs over dit onderwerp gemaakt en is de campagne afgesloten met een live talkshow.

**HET NAJAAR:
EEN TOPTIJD
VOOR AANPLANT**

STEENBREEK OP PLEK ACHT BIJ DUURZAME 100

Stichting Steenbreek is op de achtste plaats geëindigd in de Duurzame 100, de lijst van groene denkers en doeners die dagblad Trouw elk jaar publiceert. Volgens voorzitter Wout Veldstra een bevestiging van de groei die Steenbreek in het afgelopen jaar heeft doorgemaakt: 'We zijn met onze groene actie dicht bij de mensen in hun eigen leefomgeving duidelijk op de goede weg!'

Stichting Steenbreek eindigde vorig jaar op de vijftiende plaats van de ranglijst. Dat Steenbreek al 2 jaar tot de top 25 van de Duurzame 100 behoort vindt Veldstra 'al een prestatie op zich'.

Net als vorig jaar staan er geen wetenschappers, politici en vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven in de lijst, maar succesvolle bottom-upinitiatieven.

KENNISONTWIKKELING

Stichting Steenbreek heeft een ambitieus jaarplan voor 2020 opgesteld. Mede naar aanleiding van de enquête die in januari van dat jaar is verstuurd en waarop we ruim driehonderd reacties kregen, kreeg het bestuur een goed beeld van waar behoefte aan is. Het gaat daarbij om de kernthema's zoals beschreven op pagina 3 alsmede om aandacht te vragen voor groen-blauw in de tuinen, bedrijventerreinen en woningbouwcorporaties. Om aan deze behoefte tegemoet te komen, is in 2020 een begin gemaakt met:

- **(R)evolutie groene bedrijventerreinen** In samenwerking met onder andere provincie Zuid-Holland, Bijenlandschap, IVN en gemeente Leiden maakt Stichting Steenbreek onderdeel uit van het kernteam. Dit samenwerkingsverband jaagt een groene (r)evolutie van bedrijventerreinen aan door te inspireren, te ondersteunen en te verbinden van partijen die door middel van een groen-blauwe revolutie een bedrijventerrein natuurlijker, biodiverser, aantrekkelijker, gezonder, klimaatbestendiger en beter inpasbaar in het gebied willen maken.

- **‘Meer kans voor duurzaamheid’** Dit onderzoek is in het najaar van 2020 gestart in Dieren in samenwerking met gemeente Rheden, hogeschool Van Hall Larenstein en stichting Ecovrede. De uitdaging is om inwoners van sociale huurwoningen enthousiast te krijgen om hun eigen omgeving (privaat en publiek) groener in te richten. Meer stenen eruit en meer groen erin zoals groenten en fruit.
- **Effecten vergroenen van tuinen op gezondheid** Dit is een lopend onderzoek waar Steenbreek bij is betrokken. In dit onderzoek wordt gekeken naar de invloed van groen op de gezondheid van mensen, met als doel meer mensen enthousiast te krijgen voor vergroening vanuit het oogpunt van gezondheid.
- **Vergroening tuinen in tijden van corona** Wat is de impact van corona op de vergroening of verstening van tuinen? Juist omdat mensen veel thuis zijn, is een groene leefomgeving extra belangrijk voor een goed welzijn. We zien dat bij klusbedrijven, tuincentra, hoveniers en dergelijke de omzet in het laatste halfjaar is toegenomen. Maar leidt dit juist tot

extra stenen in de tuin of zijn mensen juist aan het vergroenen? En wat betekent de coronacrisis voor allerlei bewonersparticipatieprojecten van gemeenten gericht op vergroening? Zijn deze activiteiten nu minder, anders? Dit onderzoek wordt uitgevoerd door de WUR.

- **Versteningskaarten** (zie ook pagina 21) De aanname is dat naar aanleiding van de versteningskaarten vooral nieuwbouw- en corporatiewijken zijn versteend. Stichting Steenbreek heeft de vraag bij Van Hall Larenstein neergelegd om dit te onderbouwen.
- **Summerschool ‘Ontwerp de nieuwe norm voor een groene tuin’** Een puntensysteem voor het vergroenen van tuinen is het winnende idee geworden van de summerschool ‘Ontwerp de nieuwe norm voor een groene tuin’. Jonge professionals en studenten bogen zich over de vraag op welke wijze woningcorporaties de tuinen van hun huurwoningen klimaatbestendig kunnen maken. De summerschool werd georganiseerd door het Kennislab voor Urbanisme in opdracht van Stichting Steenbreek.

DEEL- NEMERS

Bij Steenbreek aangesloten gemeenten, waterschappen, provincie en corporaties

> 150
DEELNEMENDE
GEMEENTEN

6
PROVINCIES

5
WATERSCHAPPEN

1
WONINGCORPORATIE

ONZE PARTNERS

BETROKKEN BEDRIJVEN

OPSTARTFASE STEENBREEK

*Samen maken
we het verschil
voor een gezonde
leefomgeving!*

Deelnemende gemeenten worden vanuit Steenbreek ondersteund met een activiteitenpakket om zo de negatieve gevolgen van verstening om te zetten naar de positieve effecten van vergroening. Gemeenten bepalen zelf hun aanpak voor de uitvoering van Steenbreek: samen met inwoners, organisaties en bedrijven. Zodra verbindingen worden gelegd gaan activiteiten meer effect opleveren.

*Samen maken
we het verschil
voor een gezonde
leefomgeving!*

Deelnemende gemeenten worden vanuit Steenbreek ondersteund met een activiteitenpakket om zo de negatieve gevolgen van verstening om te zetten naar de positieve effecten van vergroening. Gemeenten bepalen zelf hun aanpak voor de uitvoering van Steenbreek: samen met inwoners, organisaties en bedrijven. Zodra verbindingen worden gelegd gaan activiteiten meer effect opleveren.

- Opstartfase
- Lokaal netwerk
- Eerst hulp in de tuin voor bewoners
- Deeltuinen
- Minder steen is meer genieten
- Versteningskaarten
- TonTon Regenton
- Vergroenen van boomspiegels
- NL Gebiedslabel
- NL Terreinlabel

- Versteningskaarten
- TonTon Regenton
- Vergroenen van boomspiegels
- NL Gebiedslabel
- NL Terreinlabel

deektuinen
 voor iedereen en in

EEN TUIN DELEN = PLEZIER VOOR TWEE

Stichting Steenbreek ondersteunt het platform Deektuinen. Dit initiatief biedt tuinliefhebbers de mogelijkheid om hun tuin ter beschikking te stellen aan mensen die geen eigen grond hebben en in de tuin van een ander willen zonnen, tuinieren of relaxen. Er zijn in Nederland 24 miljoen huishoudens die geen tuin hebben. Deken heeft een grote sociale impact en laat zien dat groen verbindt.

WAT IS HET?

Via Deektuinen kan een tuin van iemand anders worden gerecycled voor een paar uur, een hele dag of zelfs, een nacht. *Wat is dat? Het is een gratis tuin waar je kunt komen, met als groot verschil dat dit platform gratis en niet commercieel is voor zowel de tuinliefhebber als de gastheer.*

TONTON REGENENT VOOR KLIMAATADAPTATIE

Het klimaat is aan het veranderen. Een van de effecten zijn de steeds vaker voorkomende droogteperiodes, maar tegelijkertijd ook meer neerslag en wateroverlast. Als je je hanteert met deze verandering is meer droge periodes, maar ook Tonton Regenent.

WAARVOOR STAAT TONTON REGENENT?

Wij leveren en plaatsen regentonnen. Door met duurzaam gerecyclede waterfaten gebruikte regentonnen te plaatsen, wilt Tonton een bijdrage leveren aan het waterbesparing omgaan met regenwater.

WAAROM IS DAT BELANGRIJK?

Met een regenton in je tuin doe je niet alleen je tuin, maar ook de natuur een plezier. Regentonnen hebben namelijk veel voordelen:

- **KOSTENBESPARING**
Het regentonnen is een lagere waterrekening op. Niet onbelangrijk want drinkwater wordt de komende jaren steeds duurder. Dat komt doordat de winning ervan steeds lastiger wordt.
- **BUFER TIJDENS PERIODES VAN DROOGTE**
Droogte staat voor verhoogde extra's droogte, wordt water schaars. Met een regenton is dat probleem verleden tijd, want je hebt altijd je eigen buffer om bijvoorbeeld je planten te blijven bewateren. Zo overleven ze ook droge periodes.
- **GOED VOOR HET MILIEU**
Reukloos voor jezelf en je planten is een regenton ook goed voor de natuur in het algemeen. De winning van drinkwater uit grondwater kost namelijk voor een dalende grondwaterpiegel. Door regenwater op te slaan en te gebruiken, bespaart je heel wat drinkwater. Dit komt de natuur ten goede.
- **JE HEBT IETS TE KIEZEN**
Regentonnen zijn er in alle soorten en maten. Het is allang niet meer zo dat regentonnen lang zijn. Bij Tonton Regenton kun je er precies een naar je smaak kiezen, waardoor het je tuin een mooie finishing touch geeft. Het oog wil tussentijd ook wat!

WWW.STEENBREEK.NL

WWW.TONTONREGENENT.NL

MINDER STEEN = MEER GENIETEN

Met de campagne Operatie Steenbrek wil stichting Steenbrek zo veel mogelijk mensen enthousiast maken voor meer groen in de tuin. Vergroenen is nodig. Afgelopen ruim 40% van de Nederlandse tuinen bleek it met tegels, is het belangrijk dat de burger meedoet aan vergroeningsinitiatieven. Maar hoe zorg je als gemeente dat ook bewoners mede aan dit maatschappelijk goedwerk zijn? Vergroen je Leven maakt vergroenen leuk en laagdrempelig. Niet alleen voor de burger, maar ook voor de gemeente zelf.

WAT HOUDT HET IN?

Een kleine tuin kan een goede aanpak om de als maatschappelijk doel heeft groen laterlijk dicht bij de burger te

KAAFT LEGT VERSTENING EN BLOOT

Vernieuwing van tuinen, herten en wijken vormt een gewaar word, het leefmilieu voor mens en dier. Planten en bomen in plaats van tegels zorgen voor een hogere biodiversiteit, helpen wateroverlast tegen te gaan en laten in de stad te vernieuwen. Gemeenten die weten weten in herte gebieden, wijken, buurten en straten zijn verscheidend, kunnen gebruikmaken van de versterkingskaarten van Cobra Groenricht, Stichting Steenbrek verzorgt alle aanvragen gemeenten van een dergelijke infographic.

WAT IS DE VERSTERKINGSKAART?

De versterkingskaart is een infographic die belangrijke knooppunten geeft over de mate van verstening in een gemeente, in de kaart die de bij Steenbrek computer samenvattingen geeft. Naast ook gegevens over het aantal tuinen (met versterkingspercentage), de meest versterkte buurt en andere statistieken. Wat de bruto versterkingskaart beschikt Cobra groenricht over aanvullende data over verstening en het stedelijk landschap die gemeenten kunnen aansluiten en waarmee in detail is te zien hoe het met de verstening op tuinhoeve in hun gemeente is gesteld. In Nederland zijn circa 6,8 miljoen tuinen.

HOE ZIJN DE KAARTEN GEMAAKT?

Voor het maken van de infographic heeft Cobra gebruikgemaakt van satellietbeelden van de Landsat en Sentinel-2 satellieten, en zogenaamde stereo-inhoudstechniek. Alle data is geïntegreerd in de computer om vervolgens via een schrijver afgeprint te worden bewaakt om groen van niet-groen te onderscheiden. Per cel van 25 x 25 centimeter geteld om de verstening in de bestudeerde tuinen te berekenen. Die gegevens zijn vervolgens per gemeente berekend om een versterkingspercentage te krijgen.

WAT IS COBRA GROENRICHT.NL?

Cobra groenricht.nl is een in Vrije NB Gewestelijk bureau dat boomsamenlevings en ecologisch onderzoek verricht en big (geen) data leverst zowel landbouwdeleerders, agrarische, bosmen, en groenheidsactoren, waterschapsactoren en sensorinformatica. Cobra werkt voor gemeentelijke en provinciale overheden, waterschappen en non-profitorganisaties.

WWW.STEENBREEK.NL

WWW.COBRAGROENRICHT.NL

AANDACHT VOOR GROENE BOOMSPIEGELS

De boomspiegel, de vaak zandige grond rondom een boom, is een perfecte plek om de stad te vergroenen. Stichting Guerrilla Gardeners lanceert daarom in samenwerking met Operatie Steenbreek in 2021 de Nationale Dag van de Boomspiegel. Bedoele organisaties hebben de handen ineen geslagen om de boomspiegel op de kaart te zetten en voor 2030 66 miljoen groene boomspiegels te realiseren.

WAAROM EEN GROENE BOOMSPIEGEL?

Een groene boomspiegel zet er kleur en gezellig uit, is goed voor de biodiversiteit en zorgt ervoor dat bewoners meer plezier hebben in hun buurt. En zo kan schutting én milieu boomspiegel worden.

NL GEBIEDSLABEL MET DUURZAAMHEID VAN BUITENRUIMTE

Het NL Gebiedslabel van NL Greenlabel is een methode om samenhangende duurzaamheidsaspecten van de buitenruimte met het schonevraagstuk te verbinden. Het geeft een integrale aanpak voor ontwerp, realisatie en beheer. De methode brengt de duurzaamheidsambities van een gebiedsontwikkeling op een vroeg moment in beeld, zorgt te zijden het proces en maakt te overtuigende methode. Daarna worden de huidige stand, de duurzaamheidsaspecten in concrete, haalbare kansen in kaart gebracht. Daarna heeft de NL Gebiedslabel-methode omvat op het gebied van vergroening of klimaatadaptatie uit de sfeer van vrijblijvendheid.

WAAROM HET NL GEBIEDSLABEL TOEPASSEN?

- Het NL Gebiedslabel is een toegankelijk praktische praktisch voor drie van de meest voorkomende en uitdagingen van de wereld wordt gewerkt.
- Het NL Gebiedslabel is toegankelijk voor de openbare ruimte, denk bijvoorbeeld aan woonwijken, bedrijvenstraten en stadskernen.
- Een gebiedsontwikkeling proces zorgt de NL Gebiedslabel-methode van NL Greenlabel voor de duurzaamheidsaspecten en samenhangende omvang van de komende Oogstrijp-vraagstuk om vraagstuk.
- Het NL Gebiedslabel van NL Gebiedslabel-methode zorgt ervoor dat de buitenruimte onder de aandacht blijft en de ambities hooggehouden worden van aanpak van samenhangende duurzaamheid.
- Belangrijk, ook andere partijen willen op tijd betrekken om tijd oplossen te kunnen die voor iedereen maken en bovendien kwaliteit bewegen.
- Hoge duurzaamheidsambities worden voortgezet en er wordt een blijvende geleerd om het behalen van een grote Sustainabele Development Goals uit de Verenigde Naties.
- Het NL Gebiedslabel zorgt voor omvangrijke bewijs- en voor positieve en omvangrijke.

WAT ZIJN DE ZEVEN DUURZAAMHEIDSTHEMA'S?

Steenbreek duurzaamheid wordt aandacht, gemaakt op basis van de zeven duurzaamheidsaspecten van het NL Gebiedslabel. Ontwerp, aanpak en onderhoud, productien en materialen, energie en klimaat, bodem en milieu, gezondheid, relatie met en omgeving, behoud. De resultaten worden gecombineerd in een duurzaamheidsaspect met iconen van A-rijtuig tot G-rijtuig.

WANNEER WORDT DE BUITENRUIMTE GEBELD?

In verschillende fasen van het project is het mogelijk in-vulling te geven aan ambities van ontwerpen van het duurzaam aspecten van een gebied, door middel van een ruimtelijke (aankomende) aanpak of de gebouwen en omgeving. Na elke beoordeling kan een en, zelfs overhandiging van het NL Gebiedslabel-certificaat worden. Daarnaast kunnen de beoordelingen en de resultaten worden gebruikt om de aanpak van het NL QuickScan-waarschuwing te baseerend op de NL Gebiedslabel-inzet worden. De beoordelingen worden, na op basis van aanvullende bewijzen en een sociaal-bewijs, volgens het NL Gebiedslabel-waarschuwing worden, zoals Royal Hoozingschool, Stadsbouw, Behoud

WWW.STEENBREEK.NL

WWW.NLGEIEDSLABEL.NL

290

BERICHTEN ONLINE
(TOT HALF DECEMBER)

VIA WEBSITE

500

ADRESSEN PARTNERS
EN DEELNEMERS

NIEUWSBRIEF

10.000

ADRESSEN
ALGEMEEN

NIEUWSBRIEF

24

VERSTUURDE

NIEUWSBRIEF

16.200

VOLGERS

TWITTER

3.876

VOLGERS

FACEBOOK

2.390

VOLGERS

LINKEDIN

597

VOLGERS

INSTAGRAM

STEENBREEKSPECIAL: 2 UITGAVES

NIEUWE MEDIAPARTNER: GARDENERS' WORLD

In iedere editie wordt aandacht
besteed aan een succesverhaal
van Steenbreek.

**Gardeners'
World**

Operatie Steenbreek

Operatie Steenbreek heeft als missie Nederland te vergroenen en de verstening tegen te gaan. Daar sluiten wij ons, als het magazine vol duurzame tuintips, natuurlijk maar al te graag bij aan. Daarom delen we elke maand een succesverhaal. Deze maand zijn we in Apeldoorn.

Samenwerken

Tekst: Bernie ter Steege, adviseur klimaatadaptatie gemeente Apeldoorn.

Bij de Zichtweg in Apeldoorn is de afgelopen jaren een groene plek gecreëerd met water en biodiversiteit, die tevens gebruikt wordt als speel-, sport- en verblijfsruimte voor de buurt. Het project werd gerealiseerd voor de Steenbreetrode, kreeg ruim aandacht in de media en werd persoonlijk bezocht door een groot aantal bestuurders.

Een simpel trapveldje werd omgevormd naar een multifunctionele speel- en ontmoetingsplek. Een groep buizen ruidde een voormalig asfalt basketbalveld op en zette dit in voor het opvangen van regenwater in een wadi (waterafvoer door infiltratie) en richtte het in als gezamenlijke tuin. Dit paste perfect in een nieuwe regulering van Apeldoorn, waarbij inwoners wordt gevraagd om hun creatieve ideeën voor een groenere straat of buurt met ons te delen. De realisatie doet de gemeente, het onderhoud door de buurtadnemers.

Een simpel trapveldje werd omgevormd naar een multifunctionele speel- en ontmoetingsplek.

Een voormalig asfalt-basketbalveld is nu een prachtige wadi.

Ontwerp
Voor het speel- en ontmoetingsveld hebben fysiotherapeuten uit de buurt geholpen met het kiezen van toestellen voor jong en oud. Het wandelpad beoogt de ruimte in tweeën en de hoogteverschillen tussen de delen biedt de kans om de beplanting hier op een creatieve en diverse manier in te vullen. De planten zijn in overleg met de bewoners uitgekozen. Een groenbewaarder van gemeente Apeldoorn heeft hierin meegedacht en de planten geregeld.

Omdat we bezocht kregen van de Steenbreetrode-jury wilden we de wadi aankleden. Daarvoor is een deel van de planten op het laatste moment ingekocht en aangeplant. Later in de gehele wadi tuin nog aangevuld met planten die goed reacteren op een goed gelid geheel maken.

Functioneel hergebruik
Met een beetje mazzel is hier straks ook de

deurdoorpase te zien die in de omringende grote parken van Apeldoorn voorkomt. Hiervoor zijn enkele jonge scheuten uit het Zuiderpark overgezet naar de Zichtweg.

Grote betonborden en -blokken die als afscheiding en zitplek naast het basketbalveldje lagen, zijn hergebruikt om hoogteverschillen op te vangen in de wadi. Bij het afschrijven van regenwater zijn natuurstenen hergebruikt, ter plaatse aangevuld met materiaal dat nog op de werf van de gemeente lag. Op het speelveld zijn boomstammen gebruikt die vrijkwamen in de buurt.

Buurtgenoten en de gemeente Apeldoorn zijn trots op het project. Slepender, onderlinge ergernissen werden omgezet in iets positiefs en het ene initiatief leidde voortaan naar het volgende. En de succes zijn goed gevierd!

"Wij zijn bijzonder blij dat onze stemmen gehoord zijn en serieus zijn genomen. We mogen trots zijn op dit project wat betreft groen met een sociaal karakter, precies wat we voor ogen hadden."

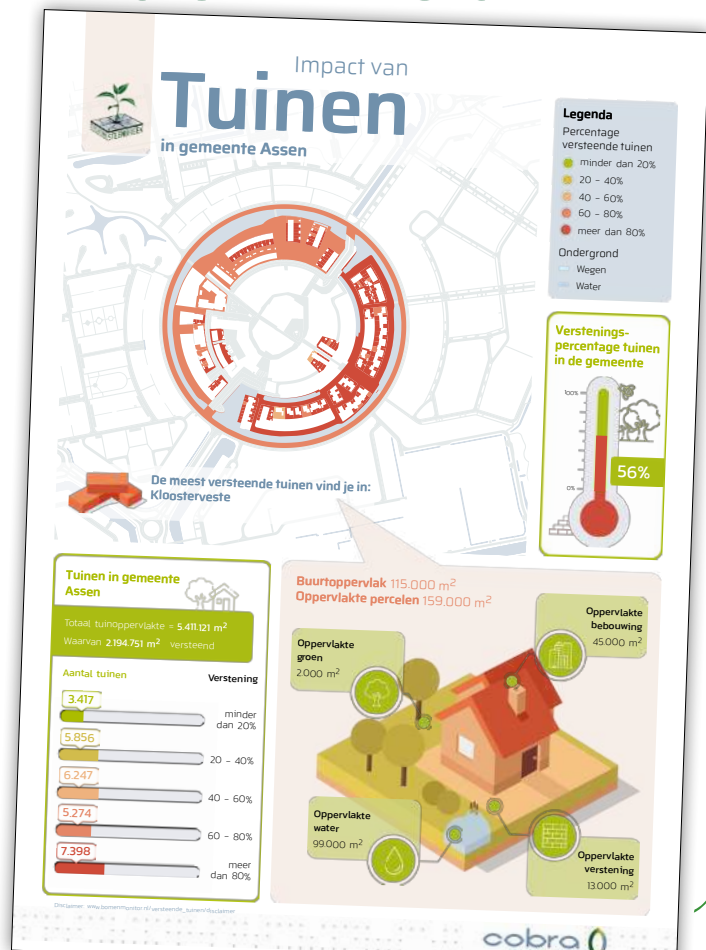
Bewoner Herman Eilander

oktober 2020 55

DATA: VERSTENINGS-INFOGRAPHIC VOOR GEMEENTEN VAN STEENBREEK

Alle bij Stichting Steenbreek aangesloten gemeenten kregen in augustus een infographic waarop te zien is in hoeverre gebieden, wijken, buurten en straten zijn versteend. De infographics zijn gemaakt door Cobra groeninzicht dat 20 jaar bestaat, en ter gelegenheid van dat jubileum geschonken aan Stichting Steenbreek.

cobra
GROENINZICHT

Zeventig procent Haagse tuinen betegeld: 'Mensen eisen parken in buurt, maar hebben zelf stenen tuinen'

Operatie Steenbreek

Dag bakstenen, hallo planten. Zo simpel is het idee van Operatie Steenbreek. De stichting wil een einde aan de verstening van straten en achtertuinen.

Niet stenen, maar planten, bloemen en struiken moeten het straatbeeld domineren. Die zorgen voor verkoeling in het

opwarmende klimaat, dieren zijn er blij mee en regenwater kan de bodem bereiken. In coronatijd voerden de initiatiefnemers meer dan voorheen online campagne, ter promotie van groene wijken. "Onze ambitie is om heel Nederland aan het steenbreeken te krijgen", zegt voorzitter Wout Veldstra.

In 2015 begon het project in vijf gemeenten, nu doen er al 140 mee, verdeeld over zes provincies. Een kernteam van zo'n 25 vrijwilligers verzorgt het regelwerk, daaromheen staan nog honderden vrijwilligers. De stichting werkt samen met scholen en natuurorganisaties.

NEDERLANDSE TUINEN LANG NIET GROEN GENOEG

Dat zegt Wout Veldstra, voorzitter van de stichting *Steenbreek*.

19 januari 2020 Duurzaamheid Klimaat

GEMEENTE WATERLAND MEEST VERSTEENDE GEMEENTE VAN NEDERLAND

Volgens Wout Veldstra, voorzitter van de stichting *Steenbreek*, zakt het regenwater

Nationale Tuincheck: welk duurzaamheidslabel heeft jouw tuin?

GROENE TIPS Na het energielabel voor huizen, is er nu ook een duurzaamheidslabel voor de tuin. Stichting Steenbreek en NL Greenlabel hebben een app ontwikkeld waarin tuinbezitters kunnen checken hoe 'groen' hun tuin is. Komende week gaan ze dagelijks tips geven om de tuin te verduurzamen in de

'Een tuin is een aanval'

De helft van de Nederlandse tuinen is betegeld, blijkt uit een analyse van luchtfoto's. Daar ligt een enorm potentieel om de stad groener, gezonder en koeler te maken. Zouden we deze crisistijd kunnen gebruiken voor het vergroenen van de tuin?

Frank Mulder heeft Achter Moutchaan 6 mei 2020 - verschenen in nr. 19

f t i n

Trouw over Het Vergeten Tuinseizoen, 3 oktober 2020

Dagblad van het Noorden, 19 juni 2020

DAGELIJKS BESTUUR

Wout Veldstra *Voorzitter*

Jan Driessen *Secretaris en tijdelijk penningmeester*

Frank van Suchtelen

Henk Jense

Edo van Baars

Anne Wiegers

ALGEMEEN BESTUUR

Harry Boeschoten *Staatsbosbeheer*

Johannes Nieboer *KNNV*

Paul Linnenbank *Velt Nederland*

Ans Hobbelink *AVVN*

Frank Naber *Groei & Bloei*

Frank Nooijens *Boomfeestdag*

Gitty Korsuize *Werkgroep Stadsecologie*

Henk Kuipers *Stadswerk*

Linda IJmker *IVN*

Madeleen Helmer *Klimaatverbond*

Marjanne Klok *Vogelbescherming*

Robertien Aberson *Nederlandse Tuinenstichting*

Margot Ribberink *Ambassadeur*

SECRETARIAAT

Roel van Dijk *Directeur*

Wendy Louwen *Ondersteunende werkzaamheden*

Monique Aldenhuijsen *Notulist*

Carlo Ensing *Financiële administratie*

CONSULENTEN

Alexandra Tempelman

Barbara Tetteroo

Carla Veldhuis

Eveline Beukema

Henk Jense

Wendy Bakker

Nienke Plantinga

AMBASSADEUR

Margot Ribberink

Blijf op de hoogte van de activiteiten van Stichting Steenbreek en meld u aan voor onze nieuwsbrief op **www.steenbreek.nl**

Volg ons via de socials

Verantwoording: Het overzicht in deze Terugblik 2020 is niet helemaal volledig en bevat de hoogtepunten van Steenbreek van het afgelopen jaar. De meest recente informatie is van medio decemer 2020.

Beeld: Sjon.nl, de beeldbank van de leefomgeving

Stichting Steenbreek
Paulus Borstraat 41
3812 TA Amersfoort
www.steenbreek.nl
info@steenbreek.nl

FSC-
logo
plaatsen
(Zalsman
informer)

*Samen zorgen voor
een groene, klimaat-
bestendige en gezonde
leefomgeving*

